

**การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบทักษะปฏิบัติ เรื่อง ร่องเงืง
กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี**
**The Development of an Instructional Package on Ronggreng Dance in Arts
Department for Grade 5 students in Schools under the Jurisdiction of the
Office of the Private Education Commission, Pattani Province**

ศรัณภัทร แวมะมิง¹, นงนภัสส์ มากชูชิต¹, ชุตินา ทัสโร¹

Sarannaphat Waemaming¹, Nongnaphat Makchoochit¹, Chutima Tassar¹

(Received: June 15, 2020; Revised: July 3, 2020; Accepted: July 24, 2020)

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบทักษะปฏิบัติ เรื่อง ร่องเงืง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ร่องเงืง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลัง เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบทักษะปฏิบัติ เรื่อง ร่องเงืง และ 3) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียน ต่อการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบทักษะปฏิบัติเรื่อง ร่องเงืง การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและ พัฒนา โดยใช้แบบแผนการทดลองแบบกลุ่มเดียวทดสอบก่อนหลัง ตัวอย่างในการวิจัยคือ นักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาเอกชน จังหวัดปัตตานี ได้แก่ 1) กลุ่มตัวอย่างเพื่อศึกษาประสิทธิภาพชุดการสอน ได้มา ด้วยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน จำนวน 39 คน 2) กลุ่มตัวอย่างเพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้มาด้วยวิธีการสุ่มแบบจับฉลาก โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม จำนวน 1 ห้องเรียน มีนักเรียนจำนวน 30 คน สำหรับเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบทักษะปฏิบัติ เรื่อง ร่องเงืง 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และ 3) แบบประเมินความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่อง ร่องเงืง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน และค่าที

¹คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

¹Faculty of Education and Liberal Arts, Hatyai University

ผลการวิจัยพบว่า 1) ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบทักษะปฏิบัติ เรื่อง รวงเง้ง มีประสิทธิภาพเท่ากับ 86.23/82.85 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบทักษะปฏิบัติ เรื่อง รวงเง้ง สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) ความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบทักษะปฏิบัติ เรื่อง รวงเง้ง อยู่ในระดับมาก
คำสำคัญ: ชุดกิจกรรม รวงเง้ง ทักษะปฏิบัติ

Abstract

The objectives of this research were 1) to develop an instructional package on Ronggreng dance based on criteria 80/80, 2) to compare learning achievement of primary students in Grade 5 before and after using the instructional package and 3) to study students' satisfaction towards the instructional package. This was a research and development research using a one-group pretest-posttest method. The sample was students in Grade 5, studying in semester 2 of the academic year 2019 from the schools under the jurisdiction of the office of the private education commission, Pattani province as follows: the first sample group was for developmental testing of the instructional package on Ronggreng dance, consisted of 39 students using multi-stage random sampling technique and the second sample group was for studying their learning achievement, consisted of a classroom of 30 students selected using simple random sampling (lucky draw). The tools used in the study were the instructional package on Ronggreng dance, the Pretest-Posttest to assess learning achievement and a questionnaire on students' satisfaction towards the instructional package. Statistics used for data analysis were mean, standard deviation and t-test.

The research found that 1) the efficiency of the instructional package was equal to 86.23/82.85, 2) the learning achievement of students, after learning was higher than before learning with the instructional package at a significant level of .01 and 3) the students' satisfaction towards the instructional package was at the high level.

Keywords: Instructional package, Ronggreng dance, Practical skills

บทนำ

นาฏศิลป์ไทยนับเป็นวัฒนธรรมทางด้านศิลปะ เป็นเครื่องแสดงความเจริญของงานทั้งทางจิตใจและวัตถุ เพราะงานศิลปะนั้นจะเกิดขึ้นได้ต่อเมื่อ มีความสุข สมบูรณ์ในทุกด้าน นาฏศิลป์ไทยจึงมีคุณค่าในแง่เป็นเครื่องแสดงความสมบูรณ์ของชาติไทย (กรมวิชาการ, 2546) หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดีมีปัญญา มีความสุข และมีศักยภาพในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ จึงกำหนดเป็นจุดหมายเพื่อให้เกิดกับผู้เรียนเมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมทั้งมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ รักความเป็นไทย ตลอดจนกำหนดสาระการเรียนรู้ ประกอบด้วยองค์ความรู้ ทักษะหรือกระบวนการเรียนรู้ มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจมีทักษะวิธีการ เกิดความซาบซึ้งในคุณค่า เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงออก อย่างอิสระในสาระนาฏศิลป์ ให้มีความรู้ความเข้าใจองค์ประกอบนาฏศิลป์ แสดงออกอย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่าทางนาฏศิลป์ เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างนาฏศิลป์กับประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม เห็นคุณค่าของนาฏศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (ก), 2552)

จากสภาพการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชานาฏศิลป์ ระดับชั้นประถมศึกษาทั่วไป พบว่า ครูผู้สอนในวิชานาฏศิลป์จะเน้นการสอนเพียงให้ผู้เรียนเป็นฝ่ายรับความรู้โดยการแสดงท่าทางรำรำจากเพลงร่ำมาตรฐานที่กำหนดไว้ในเนื้อหาของบทเรียนทั่วไป โดยไม่มีการพัฒนาเนื้อหาในการเรียนการสอนทำให้ผู้เรียนเกิดการเบื่อหน่ายต่อการเรียน ปัญหาที่พบคือครูสอนวิชานาฏศิลป์ส่วนใหญ่ใช้การสอนแบบสาธิตประกอบการบรรยาย เป็นการสอนโดยที่ครูเป็นศูนย์กลางเน้นการพัฒนาทางทักษะและการปฏิบัติตามคำสั่ง หรือเรียกว่ารูปแบบการเรียนการสอนแบบเลียนแบบ จึงทำให้การเรียนเป็นเรื่องที่ยาก น่าเบื่อหน่าย ทำเองไม่เป็น ขาดทักษะการคิดด้วยตนเอง ทำให้เกิดปัญหาที่ทำให้ผู้เรียนขาดการส่งเสริมและนักเรียนบางส่วนไม่ค่อยชอบเรียนวิชานาฏศิลป์ เพราะมีความคิดที่ว่าเป็นวิชาที่น่าเบื่อ ต้องใช้ความจำไม่ชอบไม่สนุก จึงทำให้เจตคติที่ไม่ดีต่อการเรียนนาฏศิลป์ไทย ซึ่งมีผลมาจากสภาพการจัดการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกลับสภาพปัญหาในการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระนาฏศิลป์ (อภิญา เวียนใต้, 2555) และปัญหาที่สำคัญอย่างหนึ่งในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนนาฏศิลป์เป็นอย่างมากคือ เมื่อครูผู้สอนทำการสอนโดยการสาธิตไปแล้วนักเรียนแต่ละคนมีความสามารถและศักยภาพในการจำท่ารำและฝึกท่ารำได้ต่างกัน บางคนจำได้แม่นยำและรวดเร็ว จึงทำให้สามารถนำท่ารำต่าง ๆ มาฝึกต่อให้สวยงามได้ แต่นักเรียนบางคนอาจจะไม่มีความสามารถในด้านนาฏศิลป์ จึงทำให้จดจำท่ารำไม่ได้ หรือได้แต่ซ้ำ ทำให้นักเรียนกลุ่มดังกล่าวไม่กล้าแสดงออกและทำให้เกิดความเบื่อหน่ายในการเรียนและทำกิจกรรมเกี่ยวกับนาฏศิลป์ อันเป็นเหตุให้ผลสัมฤทธิ์ทางการ

เรียนวิชานาฏศิลป์ไม่บรรลุตามเป้าหมายหรือเกณฑ์ที่ตั้งไว้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งโรงเรียนในจังหวัดปัตตานี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขต 1 จังหวัดปัตตานี เป็นโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในเขตชุมชนและเทศบาลเมืองปัตตานี ซึ่งจะมีงานเทศกาลประจำปีอย่างต่อเนื่อง และทางโรงเรียนมีความจำเป็นที่จะต้องนำกิจกรรมด้านนาฏศิลป์เข้าไปช่วยร่วมการแสดง ซึ่งเป็นการให้ความร่วมมือกับชุมชนและเทศบาลเป็นประจำ จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอน สารนาฏศิลป์ให้อยู่ในเกณฑ์ที่ดี มีความพร้อมที่จะเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพและเพื่อให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ข้อที่ 14.3 คือ สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการเรียนรู้ที่ตอบสนองความถนัดและความสามารถของผู้เรียน ข้อที่ 14.4 สถานศึกษาส่งเสริมและพัฒนานวัตกรรมจัดการเรียนรู้ และสื่ออุปกรณ์การเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และข้อที่ 15.5 สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมส่งเสริม ด้านศิลปะ/ดนตรี/นาฏศิลป์/กีฬา/นันทนาการ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ข), 2552)

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพนั้น การวางแผนการสอน หรือการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน จึงมีบทบาทสำคัญเพราะจะเป็นการเตรียมการสอนเป็นลายลักษณ์อักษรไว้ล่วงหน้า โดยมีหลักการรองรับสนับสนุน ในการนำเจตนารมณ์ของหลักสูตรมาแปลงเป็นภาคปฏิบัติ ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม ซึ่งจะช่วยให้การสอนมีคุณภาพตามที่หลักสูตรกำหนด และทำให้ผู้สอนมีความพึงพอใจในผลงานของตน (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (ก), 2552) ในการจัดกระบวนการเรียนการสอนโดยเน้นทักษะกระบวนการปฏิบัติ นั้น จึงเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสมสำหรับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (สารนาฏศิลป์) การแสดงร้องเงี้ยว เป็นการแสดงที่ชาวมลายูในจังหวัดปัตตานีประยุกต์ขึ้น พร้อมทั้งจัดกระบวนการรำขึ้นใหม่โดยมีบทเพลงในการแสดงร้องเงี้ยว 10 เพลง และนำบทเพลง 1 เพลง คือ เพลงลาญดูวอ เมื่อพิจารณาแล้วเห็นว่าเป็นการแสดงที่น่าชม มีจังหวะรุกเร้าสนุกสนาน ซึ่งการเต้นร้องเงี้ยวมีคุณค่ามากมาย ทั้งทางด้านร่างกาย คุณค่าทางสังคม คุณค่าทางวัฒนธรรม และคุณค่าทางนันทนาการ ตลอดทั้งเป็นการสอนที่ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติการทำงานด้วยตนเอง

รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของ Harrow (1972) เป็นรูปแบบที่เน้นการสอนทักษะปฏิบัติเหมาะสำหรับนำไปจัดกิจกรรมการสอนในแต่ละระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลายไปจนถึงระดับอุดมศึกษา และรูปแบบการสอนทักษะปฏิบัตินี้มีประโยชน์สามารถนำมาใช้ในการประเมินความสำเร็จในการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับความคิด ผลการปฏิบัติงานและพฤติกรรมในการทำงานได้นอกจากนี้การจัดกิจกรรมตามแนวคิดดังกล่าวยังเหมาะสำหรับการนำไปใช้ในวิชาพลศึกษา ศิลปศึกษา

และการสอนเด็กพิเศษด้วย แนวคิดนี้จึงมีความหมายต่อการกำหนดประสบการณ์การเรียนรู้ เพื่อเน้นให้เกิดพฤติกรรมที่ต้องการพัฒนาเด็กในแต่ละวัย ดังนั้นการสอนจึงควรจะเริ่มจากการเคลื่อนไหว กล้ามเนื้อใหญ่ไปจนถึงการเคลื่อนไหวกล้ามเนื้อย่อย ประกอบด้วย 5 ขั้น ตามลำดับดังนี้ ขั้นที่ 1 ขั้นการเลียนแบบ (Imitation step) เป็นขั้นที่ให้ผู้เรียนสังเกตการกระทำที่ต้องการให้ผู้เรียนทำได้ ซึ่งผู้เรียนย่อมจะรับรู้หรือสังเกตเห็นรายละเอียดต่าง ๆ ได้ไม่ครบถ้วน แต่อย่างน้อยผู้เรียนจะสามารถบอกได้ว่า ขั้นตอนหลักของการกระทำนั้น ๆ มีอะไรบ้าง ขั้นที่ 2 ขั้นการลงมือกระทำตามคำสั่ง (Actions to be taken as ordered) เมื่อผู้เรียนได้เห็นและสามารถบอกขั้นตอนของการกระทำที่ต้องการการเรียนรู้ แล้วให้ผู้เรียนลงมือทำโดยไม่มีแบบอย่างให้เห็น ผู้เรียนอาจลงมือทำตามคำสั่งของผู้สอน หรือทำตามคำสั่งที่ผู้สอนเขียนไว้ในคู่มือก็ได้ การลงมือปฏิบัติตามคำสั่งนี้ แม้ผู้เรียนจะยังไม่สามารถทำได้อย่างสมบูรณ์ แต่อย่างน้อยผู้เรียนก็ได้ประสบการณ์ในการลงมือทำและค้นพบปัญหาต่าง ๆ ซึ่งช่วยให้เกิดการเรียนรู้และการปรับการกระทำให้ถูกต้องสมบูรณ์ขึ้น ขั้นที่ 3 ขั้นการกระทำอย่างถูกต้องสมบูรณ์ (Complete and accurate action) ขั้นนี้เป็นขั้นที่ผู้เรียนจะต้องฝึกฝนจนสามารถทำสิ่งนั้น ๆ ได้อย่างถูกต้องสมบูรณ์ โดยไม่จำเป็นต้องมีแบบอย่างหรือมีคำสั่งนำทางการกระทำ การกระทำที่ถูกต้องแม่นยำ พอดี สมบูรณ์แบบเป็นสิ่งที่ผู้เรียนจะต้องสามารถทำได้ในขั้นนี้ ขั้นที่ 4 ขั้นการแสดงออก (Expression) ขั้นนี้เป็นขั้นที่ผู้เรียนมีโอกาสได้ฝึกฝนมากขึ้น จนกระทั่งสามารถกระทำสิ่งนั้นได้ถูกต้องสมบูรณ์แบบอย่างคล่องแคล่วรวดเร็ว ราบรื่น และด้วยความมั่นใจ และขั้นที่ 5 ขั้นการกระทำอย่างเป็นธรรมชาติ (Natural actions) ขั้นนี้เป็นขั้นที่ผู้เรียนสามารถกระทำสิ่งนั้น ๆ อย่างสบาย ๆ เป็นไปอย่างอัตโนมัติ โดยไม่รู้สึกรู้ว่าต้องใช้ความพยายามเป็นพิเศษ ซึ่งต้องอาศัยการปฏิบัติบ่อย ๆ ในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่หลากหลาย เป็นการแสดงออกและสื่อสารอย่างเป็นธรรมชาติ มีความซาบซึ้งในความงามทางสุนทรียะและมีความคิดสร้างสรรค์โดยใช้การสอนทักษะปฏิบัติทั้ง 5 ขั้นนี้จะทำให้เด็กมีพัฒนาการด้านทักษะปฏิบัติได้ดีขึ้น

วัฒนา รัตนพรหม และ วรณดี ธาณิรัตน์ (2560) ได้ทำวิจัย การพัฒนาชุดกิจกรรม เรื่อง การรำมโนราห์ โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอน ทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์ โดยผู้วิจัยได้จัดทำชุดกิจกรรมการเรียนรู้จากการแสดงภูมิปัญญาท้องถิ่น นั่นคือ การแสดงมโนราห์ ซึ่งเป็นการแสดงที่เป็นเอกลักษณ์และภูมิปัญญาแขนงหนึ่งของชาวล้านนา จึงทำให้นักเรียนเป็นผู้มีบทบาทในการอนุรักษ์ศิลปะพื้นบ้านภาคใต้ เพื่อนำไปประยุกต์ใช้และเกิดความภาคภูมิใจในวัฒนธรรมภูมิปัญญาท้องถิ่นตนเอง และนักเรียนได้รับความสนุกสนานในขณะปฏิบัติกิจกรรม ชื่นชม และเห็นความสำคัญของการเรียนวิชานาฏศิลป์ในฐานะที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม เปิดโอกาสให้นักเรียนทั้งในด้านการร้องเพลง การเคาะจังหวะ การเคลื่อนไหวร่างกายในลีลาต่าง ๆ พบว่า ชุดกิจกรรม เรื่อง การรำมโนราห์ โดยใช้รูปแบบ

การเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์ มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดเท่ากับ 90.98/84.16 เมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด 80/80 และนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนด้วยชุดกิจกรรม เรื่อง การรำนโนราห์ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน โดยมีคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

จากที่ได้ศึกษา ค้นคว้างานวิจัยและเอกสารเกี่ยวกับ หลักการ แนวคิด และทฤษฎีด้านทักษะ ปฏิบัติของนักการศึกษาต่าง ๆ นำมาผนวกกับแนวคิดของผู้วิจัยเอง ทำให้เกิดแนวความคิดว่าในการ พัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ร่องเงา ให้นักเรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะต่อการรำร่องเงา และมีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบทักษะปฏิบัติ ควรสร้างชุดกิจกรรม การเรียนรู้ที่เป็นสื่อได้ทั้งภาพและเสียง ซึ่งจะมีลักษณะเป็นภาพเคลื่อนไหวประกอบเสียง เช่นเดียวกับ ภาพยนตร์ซึ่งจะสามารถสร้างแรงจูงใจ ทศนคติ ที่ดีให้กับนักเรียนได้ ทำให้ผู้เรียนเกิดความสนุกสนาน ชื่นชม และเห็นคุณค่าของวัฒนธรรมท้องถิ่นซึ่งเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงออกทางด้านนาฏศิลป์ และ พัฒนาการคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน กลุ่มสาระศิลปะ (สาระนาฏศิลป์) ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะทำวิจัย เพื่อพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ เรื่อง ร่องเงา กลุ่มสาระ การเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบทักษะปฏิบัติ เรื่อง ร่องเงา สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สาระนาฏศิลป์ เรื่อง ร่องเงา ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบทักษะปฏิบัติ เรื่อง ร่องเงา
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ต่อการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรม การเรียนรู้แบบทักษะปฏิบัติเรื่อง ร่องเงา

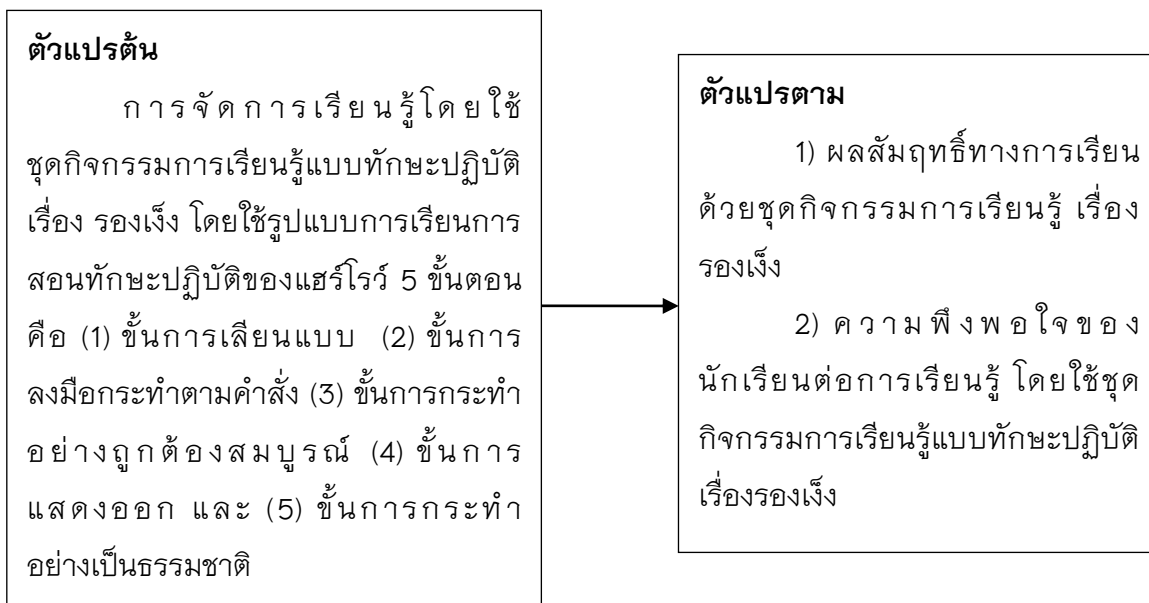
สมมติฐานการวิจัย

1. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบทักษะปฏิบัติ เรื่อง ร่องเงา กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สาระนาฏศิลป์ เรื่องร่องเงา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบทักษะปฏิบัติเรื่องร่องเงา สูงกว่าก่อนเรียน

3. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบทักษะปฏิบัติ เรื่อง รongเงง ในระดับมากขึ้นไป

กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีการวิจัย

แบบแผนการวิจัย

เป็นการวิจัยและพัฒนา คือ การทดลองใช้นวัตกรรม โดยใช้แบบแผนการทดลองแบบกลุ่มเดียวทดสอบก่อนหลัง (One group pretest-posttest design)

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จังหวัดปัตตานี จำนวน 4 โรงเรียน รวมนักเรียนทั้งสิ้น 279 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จังหวัดปัตตานี จำนวน 3 ห้องเรียน ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage random sampling) ดังนี้

1. สุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster random sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม จำนวน 3 ห้องเรียน
 2. สุ่มอย่างง่าย โดยการจับฉลาก เพื่อใช้ดำเนินการวิจัยขั้นตอนที่ 1 การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบทักษะปฏิบัติ เรื่อง ร่องเงืง จำนวน 2 ห้องเรียน และขั้นตอนที่ 2 การศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น จำนวน 1 ห้องเรียน โดยการดำเนินการในขั้นตอนที่ 1 มี 3 ระยะ ได้แก่
 ระยะที่ 1 (แบบเดี่ยว) โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) ตามระดับความสามารถ คือ เก่ง ปานกลาง และอ่อน มา 3 คน ในห้องเรียนที่ได้สุ่มไว้ เป็นนักเรียนเก่ง 1 คน ปานกลาง 1 คน และอ่อน 1 คน

ระยะที่ 2 (แบบกลุ่ม) โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นมา 6 คน จากนักเรียนกลุ่ม เก่ง ปานกลาง อ่อน ที่เหลือในห้องเดิม ที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างในระยะที่ 1 เป็นนักเรียนเก่ง 2 คน ปานกลาง 2 คน และอ่อน 2 คน

ระยะที่ 3 (แบบภาคสนาม) โดยใช้นักเรียนจำนวน 1 ห้องเรียน 30 คน ตามที่ได้สุ่มไว้แล้ว เพื่อหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ตามเกณฑ์ 80/80

การดำเนินการในขั้นตอนที่ 2 การศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบทักษะปฏิบัติ ที่พัฒนาขึ้นกับกลุ่มตัวอย่างอีก 1 ห้องเรียน ที่ได้สุ่มไว้ โดยการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สารนาฏศิลป์ เรื่อง ร่องเงืงก่อนและหลังเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบทักษะปฏิบัติ เรื่อง ร่องเงืง และศึกษาความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบทักษะปฏิบัติ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบทักษะปฏิบัติ เรื่อง ร่องเงืง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ได้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งหมด 6 ชุดกิจกรรม ดังนี้ ชุดที่ 1 เรื่อง ประวัติความเป็นมา และองค์ประกอบของการแสดงร่องเงืง ชุดที่ 2 เรื่อง เพลงและลักษณะการรำรำเบื้องต้นของร่องเงืง ชุดที่ 3 เรื่อง การฝึกลำตัว มือ เท้า และภาษาท่ารำประกอบเพลงแสดง ชุดที่ 4 เรื่อง การฝึกกระบวนการท่ารำและเคลื่อนไหวเพลงร่องเงืงประกอบจังหวะดนตรี ชุดที่ 5 เรื่อง การฝึกใช้ท่ารำและเคลื่อนไหวประกอบการเล่นรำเพลงร่องเงืงและ ชุดที่ 6 เรื่อง สีสลา ท่ารำ และการแปรแถวรูปขบวนในการแสดงร่องเงืง ซึ่งชุดกิจกรรมมีประสิทธิภาพ 86.23/82.85

2. แบบประเมินคุณภาพ ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบทักษะปฏิบัติ เรื่อง ร่องเงืง โดยผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert technique) จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านที่ 1 ด้านองค์ประกอบการเรียนรู้แบบทักษะปฏิบัติ มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.87, S.D. = 0.32) ด้านที่ 2 ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ ความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.75, S.D. = 0.21) ด้านที่ 3 ด้านสื่อการเรียนรู้ มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.80,

S.D. = 0.22) และด้านที่ 4 ด้านการวัดและประเมินผล มีความเหมาะสมในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.50, S.D. = 0.24)

3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสาระนาฏศิลป์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เรื่อง ร่องเง เป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก (Multiple-choice test) จำนวน 20 ข้อ ใช้เป็นแบบทดสอบ ทั้งก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้วิธีสลับข้อ สลับตัวเลือก โดยแบบทดสอบดังกล่าวผ่านการหา คุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญ มีค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับ วัตถุประสงค์ (IOC) ได้ข้อสอบที่มี ค่าความสอดคล้องระหว่าง 0.50–1.00 มีค่าความยากง่าย (p) ตั้งแต่ 0.33–0.70 และค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ 0.33–0.73 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ โดยวิธีของคูเดอร์ริชาร์ดสัน (KR-20) ได้ค่าความ เชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับเท่ากับ 0.88

4. แบบวัดความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่อง ร่องเง เป็น แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert technique) จำนวน 5 ด้าน 20 ข้อ โดยมีข้อคำถามที่ผ่านกระบวนการหาคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญแล้วจำนวน 20 ข้อ มีค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับคุณลักษณะของชุดกิจกรรม (IOC) อยู่ระหว่าง 0.80– 1.00 มีค่าความเชื่อมั่นโดยใช้ สัมประสิทธิ์แอลฟาของคอนนาค เท่ากับ 0.79

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนที่ 1 การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบทักษะปฏิบัติ

1. ติดต่อประสานงานและขออนุญาตผู้อำนวยการโรงเรียนที่ใช้กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย
2. ผู้วิจัยดำเนินการด้วยตนเอง โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ แบบทักษะปฏิบัติ เรื่อง ร่องเง ที่สร้างขึ้น และผ่านการประเมินคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน แล้วดำเนินการทดสอบกับกลุ่ม ตัวอย่าง โดยใช้เวลาทดลอง 22 ชั่วโมง 6 สัปดาห์ ไม่รวมเวลาที่ใช้ทดสอบก่อนเรียนหลังเรียน โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

2.1 นำเครื่องมือไปเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งที่ 1 (แบบเดี่ยว) กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของการใช้ภาษา การสื่อความหมายของชุดกิจกรรมและเวลาที่ใช้ จากนั้น นำมาปรับปรุง แก้ไข ภาษาบางส่วนที่ยังผิดพลาดหรือสื่อความหมายไม่ชัดเจน

2.2 นำเครื่องมือไปเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งที่ 2 (แบบกลุ่ม) กับกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้ใน การสุ่ม จำนวน 6 คน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของการใช้ภาษา การสื่อความหมายและตรวจสอบ ประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 และปรับปรุงให้สมบูรณ์ ซึ่งในขั้นตอนนี้ได้ค่า $E_1/E_2 = 83.77/82.05$

2.3 นำเครื่องมือไปเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งที่ 3 (ภาคสนาม) กับกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้ โดยการสุ่ม จำนวน 30 คน เพื่อตรวจสอบประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 ของชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบทักษะปฏิบัติ เรื่อง ร่องเงา ได้ค่า $E_1/E_2 = 86.23/82.85$

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบทักษะปฏิบัติและวัดความพึงพอใจของนักเรียน

1. นำเครื่องมือ คือ ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบทักษะปฏิบัติ เรื่อง ร่องเงา ที่ได้จากการพัฒนาตามกระบวนการในขั้นตอนที่ 1 และมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ $E_1/E_2 = 86.23/82.85$ แล้วไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน เพื่อศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบทักษะปฏิบัติ เรื่อง ร่องเงา ดังนี้

1.1 ทดสอบก่อนเรียน (t-test) ทำการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบทักษะปฏิบัติ เรื่อง ร่องเงา แล้วทำการตรวจให้คะแนนครั้งที่ 1 เพื่อนำไปเปรียบเทียบกับหลังเรียนและวิเคราะห์ข้อมูล

1.2 ดำเนินการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบทักษะปฏิบัติเรื่อง ร่องเงา แล้วทำการเก็บคะแนนที่กำหนดไว้ในแต่ละขั้นตอนด้วยเครื่องมือและเกณฑ์การให้คะแนนที่กำหนดไว้

1.3 ทดสอบหลังเรียน (Post-test) หลักจากทำการทดลองสอนครบ 6 ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งเป็นฉบับเดียวกันกับที่ใช้ทดสอบก่อนเรียน แล้วทำการตรวจให้คะแนนทั้งสองครั้ง เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

1.4 วัดความพึงพอใจ โดยใช้แบบวัดความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบทักษะปฏิบัติ เรื่อง ร่องเงา เพื่อนำข้อมูลไปวิเคราะห์

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบทักษะปฏิบัติ เรื่อง ร่องเงา โดยใช้สูตร E_1/E_2

2. การวิเคราะห์หาคุณภาพของแบบประเมินคุณภาพชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบทักษะปฏิบัติ เรื่อง ร่องเงา โดยนำแบบประเมินคุณภาพ ด้านองค์ประกอบการเรียนรู้แบบทักษะปฏิบัติ ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านสื่อการเรียนรู้ และด้านการวัดและประเมินผล ส่งให้ผู้เชี่ยวชาญทางด้านหลักสูตรและการสอน ด้านวัดผลและประเมินผล และด้านนาฏศิลป์ ตรวจสอบประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามประเมินกับนิยามเชิงปฏิบัติการ โดยใช้สูตรคำนวณ IOC แล้วนำแบบประเมินที่ผ่านการหาคุณภาพเรียบร้อยแล้วไปใช้เก็บข้อมูล และนำผลที่ได้มาวิเคราะห์โดยใช้สูตรค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

3. การวิเคราะห์หาคุณภาพแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์วัดผลการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน โดยนำข้อสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อทำการประเมินหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม จากนั้นนำมาคำนวณโดยใช้สูตร (IOC) แล้วนำไปทดลองใช้กับผู้เรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง (try out) นำผลคะแนนมาวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของข้อสอบรายข้อ และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ โดยใช้สูตร KR-20 ของคูเดอร์-ริชาร์ดสัน

4. การวิเคราะห์แบบสอบถามความพึงพอใจ โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างรายการประเมินความพึงพอใจ กับนิยามเชิงปฏิบัติการ โดยนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อทำการประเมิน จากนั้นนำมาคำนวณโดยใช้สูตร (IOC) และหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาของคอนบาคแล้วนำมาแบบประเมินที่ผ่านเกณฑ์แล้วไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างเพื่อสอบถามความพึงพอใจ แล้วนำผลการประเมินมาหาค่าความพึงพอใจโดยใช้สูตร ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

5. การวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้แบบวัดผลสัมฤทธิ์ เรื่อง ร้องเง้ง โดยใช้การทดสอบค่าที (T-test แบบ Dependent sample)

ผลการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยตามลำดับดังนี้

1. การหาประสิทธิภาพชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบทักษะปฏิบัติ เรื่อง ร้องเง้ง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จากการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบสมมติฐานของการวิจัยข้อที่ 1 ซึ่งตั้งไว้ว่า ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบทักษะปฏิบัติ เรื่อง ร้องเง้ง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 โดยทำการทดสอบหาประสิทธิภาพสื่อจำนวน 3 ครั้ง และจากการทดสอบหาประสิทธิภาพสื่อครั้งที่ 3 (การหาประสิทธิภาพภาคสนาม) พบว่า ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบทักษะปฏิบัติ เรื่อง ร้องเง้ง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีประสิทธิภาพเท่ากับ 86.23/82.85 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ แสดงผลดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการทดลองใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบทักษะปฏิบัติ เรื่อง ร้องเง้ง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 รายบุคคล กับนักเรียนจำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของการใช้ภาษา การสื่อความหมายของชุดกิจกรรม

รายการ	ปัญหา	การปรับปรุงแก้ไข
1. ภาษา	1. ภาษาพูดปนกับภาษาเขียน 2. ปี พ.ศ. ผิด 3. เนื้อหาบางตอนมากเกินไป	แก้ไขภาษา และ ปี พ.ศ. ให้ถูกต้อง ปรับเนื้อหาในชุดกิจกรรม เพิ่ม รูปภาพลงไป เพื่อดึงดูดความสนใจ ของนักเรียนในการทำกิจกรรม
2. เวลา	เวลาที่กำหนดไม่เพียงพอต่อการทำ กิจกรรม	เพิ่มเวลาในการทำกิจกรรมจาก 18 ชั่วโมง เป็น 22 ชั่วโมง
3. คำชี้แจงการใช้ชุด กิจกรรม	นักเรียนอ่านคำชี้แจงด้วยตนเองยังไม่ เข้าใจวิธีการปฏิบัติกิจกรรม	ครูอธิบาย คำชี้แจง การใช้ชุด กิจกรรม/ใบงาน ให้นักเรียนฟัง เพิ่มเติมหลังจากที่นักเรียนอ่านคำ ชี้แจงเรียบร้อยแล้ว

จากตารางที่ 1 พบว่า การทดลองใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบทักษะปฏิบัติ เรื่อง ร่องเงา กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 รายบุคคล กับนักเรียนจำนวน 3 คน ได้พบปัญหา 3 รายการ คือ 1. ภาษา ยังพบ ภาษาพูดปนกับภาษาเขียน ปี พ.ศ. ผิด และมีเนื้อหาบางตอนมากเกินไป จึงทำการปรับปรุงแก้ไขโดย ปรับเนื้อหาในชุดกิจกรรม เพิ่มรูปภาพลงไป เพื่อดึงดูดความสนใจของนักเรียนในการทำกิจกรรม 2. เวลา โดยเวลาที่กำหนดไม่เพียงพอต่อการทำกิจกรรม จึงทำการปรับปรุงแก้ไข โดยเพิ่มเวลาในการทำกิจกรรม จาก 18 ชั่วโมง เป็น 22 ชั่วโมง และ 3. คำชี้แจงการใช้ชุดกิจกรรม พบว่า นักเรียนอ่านคำชี้แจงด้วยตนเองยังไม่เข้าใจวิธีการปฏิบัติกิจกรรม จึงทำการปรับปรุงแก้ไข โดยครูอธิบายคำชี้แจงการใช้ชุดกิจกรรม/ใบงาน ให้นักเรียนฟังเพิ่มเติม หลังจากนักเรียนอ่านคำชี้แจงเรียบร้อยแล้ว

ตารางที่ 2 ผลการทดลองใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบทักษะปฏิบัติ เรื่อง ร่องเงา กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 แบบกลุ่ม กับนักเรียนจำนวน 6 คน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของการใช้ภาษา การสื่อความหมายและตรวจสอบประสิทธิภาพ 80/80

N=5	T - test (20)	คะแนนชุดกิจกรรมที่						Post test (20)
		1	2	3	4	5	6	
		(41)	(40)	(36)	(32)	(20)	(20)	

ตารางที่ 2 ผลการทดลองใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบทักษะปฏิบัติ เรื่อง ร่องเง้ง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 แบบกลุ่ม กับนักเรียนจำนวน 6 คน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของการใช้ภาษา การสื่อความหมายและตรวจสอบประสิทธิภาพ 80/80 (ต่อ)

รวม ($\sum x$)	43	213	202	176	153	101	105	99
ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)	7.17				950/6 = 158.33			16.50
E_1					158.33/189×100 = 83.77			
E_2					16.50/20×100 = 82.05			
ค่าประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ $E_1/E_2 = 83.77/82.05$								

จากตารางที่ 2 พบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบทักษะปฏิบัติ เรื่อง ร่องเง้ง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 แบบกลุ่ม กับนักเรียนจำนวน 6 คน มีคะแนนเฉลี่ยจากคะแนนชุดกิจกรรมย่อย 6 ชุด (E_1) คิดเป็นร้อยละ 83.77 ของคะแนนเต็ม และมีคะแนนเฉลี่ยจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน (E_2) เท่ากับ 16.50 คิดเป็นร้อยละ 82.05 ของคะแนนเต็ม ดังนั้นชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบทักษะปฏิบัติ เรื่อง ร่องเง้ง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) เท่ากับ 83.77/82.05 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้

ตารางที่ 3 ผลการทดลองใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบทักษะปฏิบัติ เรื่อง ร่องเง้ง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคสนาม กับนักเรียนจำนวน 30 คน เพื่อหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ E_1/E_2 ตามเกณฑ์ 80/80

N=30	T - test (20)	คะแนนชุดกิจกรรมที่						Post test (20)
		1 (41)	2 (40)	3 (36)	4 (32)	5 (20)	6 (20)	
รวม ($\sum x$)	224	1048	1049	1006	796	495	495	497
ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)	7.47			4889/30 = 162.97				16.57
E_1				162.97/189×100 = 86.23				
E_2				16.57/20×100 = 82.85				
ค่าประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ $E_1/E_2 = 86.23/82.85$								

จากตารางที่ 3 พบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบทักษะปฏิบัติ เรื่อง ร่องเงืง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีคะแนนเฉลี่ยจากคะแนนชุดกิจกรรมย่อย 6 ชุด (E_1) คิดเป็นร้อยละ 86.23 ของคะแนนเต็ม และมีคะแนนเฉลี่ยจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน (E_2) เท่ากับ 16.57 คิดเป็นร้อยละ 82.85 ของคะแนนเต็ม ดังนั้นชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบทักษะปฏิบัติ เรื่อง ร่องเงืง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) เท่ากับ 86.23/82.85 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้

2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบทักษะปฏิบัติ เรื่อง ร่องเงืง

ตารางที่ 4 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สารนาฏศิลป์ เรื่อง ร่องเงืง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบทักษะปฏิบัติ เรื่อง ร่องเงืง

การทดสอบ	n	$\bar{x}$	S.D.	t
ก่อนเรียน	30	7.46	1.92	23.478**
หลังเรียน	30	16.57	1.04	

**p < .01

จากตารางที่ 4 จะเห็นว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบทักษะปฏิบัติ เรื่อง ร่องเงืง คะแนนเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน เท่ากับ 7.46 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 1.92 ส่วนคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน เท่ากับ 16.57 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 1.04 เมื่อนำผลมาเปรียบเทียบกันโดยใช้การทดสอบทีแบบไม่อิสระต่อกัน (Dependent samples t) พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าสมมติฐานของการวิจัยข้อ 2 ได้รับการยอมรับ

3. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ต่อการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบทักษะปฏิบัติเรื่อง ร่องเงืง

ตารางที่ 5 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ต่อการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบทักษะปฏิบัติเรื่อง ร่องเงืง

ข้อที่	รายการประเมิน	n = 30		ระดับความพึงพอใจ
		$\bar{X}$	S.D.	
1	ด้านเนื้อหาสาระ			
	รวมเฉลี่ย	4.21	0.13	มาก
2	ด้านกิจกรรมการเรียนรู้			
	รวมเฉลี่ย	4.57	0.15	มากที่สุด
3	ด้านบรรยากาศ			
	รวมเฉลี่ย	4.49	0.16	มาก
4	ด้านสื่อและการแหล่งเรียนรู้			
	รวมเฉลี่ย	4.47	0.16	มาก
5	ด้านการวัดและประเมินผล			
	รวมเฉลี่ย	4.52	0.21	มากที่สุด
	รวมเฉลี่ยทุกรายการ	$\bar{X} = 4.41$	S.D. = 0.15	มาก

จากตารางที่ 5 พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ต่อการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบทักษะปฏิบัติเรื่อง ร่องเงืงโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = 0.15) เมื่อพิจารณาแล้วในแต่ละส่วน พบว่า ด้านที่ 1 ด้านเนื้อหาสาระ มีความเหมาะสมในระดับมาก ($\bar{X} = 4.21$, S.D. = 0.13) ด้านที่ 2 ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ ความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.57$, S.D. = 0.15) ด้านที่ 3 ด้านบรรยากาศ มีความเหมาะสมในระดับมาก ($\bar{X} = 4.49$, S.D. = 0.16) ด้านที่ 4 ด้านสื่อและการเรียนรู้ มีความเหมาะสมในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.16) และด้านที่ 5 ด้านการวัดและประเมินผล มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = 0.21)

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบทักษะปฏิบัติ เรื่อง ร่องเงืง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สามารถอภิปรายได้ดังต่อไปนี้

1. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบทักษะปฏิบัติ เรื่อง ร่องเงืง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 86.23/82.85 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้คือ 80/80 หมายความว่า นักเรียนได้คะแนนจากการทดสอบย่อย คิดเป็นร้อยละ 86.23 และได้คะแนนทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คิดเป็นร้อยละ 82.85 ถือได้ว่าเป็นแผนจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพสูงที่มีผลเป็นอย่งนี้เนื่องมาจาก ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าวิธีสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของแฮร์โร (Harrow, 1972) ได้จัดลำดับขั้นของการเรียนรู้ทางด้านทักษะปฏิบัติ โดยเริ่มจากระดับที่ซับซ้อนน้อยไปจนถึงระดับที่มีความซับซ้อนมาก ซึ่งกระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบมีทั้งหมด 5 ขั้น คือ ขั้นการเลียนแบบ ขั้นการลงมือกระทำตามคำสั่ง ขั้นการกระทำอย่างถูกต้องสมบูรณ์ ขั้นการแสดงออก และขั้นการกระทำอย่างเป็นธรรมชาติ ชุดกิจกรรมการเรียนรู้มีกระบวนการออกแบบและพัฒนาอย่างเป็นระบบ ใช้วิธีที่เหมาะสม มีการวิเคราะห์เนื้อหาของหลักสูตร มาตรฐานการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล ชุดกิจกรรมมีการเรียงลำดับจากง่ายไปหายาก ภาษาที่ใช้เข้าใจง่ายรูปภาพชัดเจนน่าสนใจ ซึ่งเมื่อผู้วิจัยได้สร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้ก็ได้ผ่านการแนะนำและแก้ไขข้อบกพร่องจากอาจารย์ที่ปรึกษาและอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม รวมทั้งผ่านการตรวจสอบความถูกต้องจากผู้เชี่ยวชาญ และผ่านการทดลองหาประสิทธิภาพกับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 3 ครั้ง เพื่อให้ได้ชุดกิจกรรมที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด โดยครั้งที่ 1 นำไปทดลองกับนักเรียน จำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมของภาษาที่ใช้ การสื่อความหมายชัดเจน ความสะดวก ความสมบูรณ์ในการใช้ชุดกิจกรรม ซึ่งผลการทดลองได้พบปัญหา 3 รายการ คือ (1) ภาษา ยังพบ ภาษาพูดปนกับภาษาเขียน ปี พ.ศ. ผิด และเนื้อหาบางตอนมากเกินไปจึงได้แก้ไขภาษา และ ปี พ.ศ. ให้ถูกต้อง ปรับเนื้อหาในชุดกิจกรรมเพิ่มรูปภาพลงไป เพื่อดึงดูดความสนใจของนักเรียนในการทำกิจกรรม (2) เวลา โดยเวลาที่กำหนดไม่เพียงพอต่อการทำกิจกรรม ทำการปรับปรุงแก้ไขโดยเพิ่มเวลาในการทำกิจกรรมจาก 18 ชั่วโมง เป็น 22 ชั่วโมง และ (3) คำชี้แจงการใช้ชุดกิจกรรม พบว่านักเรียนอ่านคำชี้แจงด้วยตนเองยังไม่ค่อยเข้าใจวิธีการปฏิบัติ ทำการปรับปรุงแก้ไขโดยครูอธิบายคำชี้แจงการใช้ชุดกิจกรรมให้นักเรียนฟังเพิ่มเติม หลังจากที่นักเรียนอ่านคำชี้แจงเรียบร้อยแล้ว การทดลองครั้งที่ 2 นำไปทดลองกับนักเรียน จำนวน 6 คน เพื่อหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 ผลการทดลอง พบว่า ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบทักษะปฏิบัติ เรื่อง ร่องเงืง มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด เนื่องจากผู้เรียนมีความเข้าใจในบทเรียนมากยิ่งขึ้น ซึ่งมีสื่อวิทัศน์ที่ทำให้ผู้เรียนสนใจที่จะสามารถศึกษาและทบทวนเนื้อหาได้ด้วยตนเอง เมื่อนักเรียนได้ศึกษาจากในห้องเรียนแล้ว ผู้เรียนก็สามารถที่จะศึกษาได้ด้วยตนเองในเวลานอกห้องเรียน และจะทบทวนความรู้ได้ตลอดเวลา เกิดแรงบันดาลใจให้กับผู้เรียน กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการอยากเรียนรู้ และอยากทำกิจกรรมตามตัวอย่าง

จากนั้นนำไปทดลองในครั้งที่ 3 กับนักเรียน จำนวน 30 คน เพื่อหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 ผลการทดลองพบว่า ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบทักษะปฏิบัติ เรื่องรองเง็ง มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนด เนื่องจากได้ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ให้มีความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการจัดการเรียนการสอนอย่างสมบูรณ์ จึงทำให้ชุดกิจกรรมที่ได้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ เป็นไปตามขั้นตอนการหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อรรถยุทธ พันพอง (2555) ที่พบว่า การพัฒนาชุดกิจกรรมการสอนนาฏศิลป์ เรื่องนาฏศิลป์พื้นบ้าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระนาฏศิลป์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพ 85.64/83.16 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้

2. นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบทักษะปฏิบัติ เรื่องรองเง็ง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าชุดกิจกรรมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นและมีประสิทธิภาพในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน และสามารถกระตุ้นให้นักเรียนสนใจเรียนมากขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากการสร้างชุดกิจกรรมได้ศึกษาแนวคิด หลักการทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง มีการเลือกเนื้อหาสาระที่นำมาสร้างอย่างเหมาะสม เรียบเรียงเนื้อหาได้ชัดเจน เข้าใจง่าย นอกจากนี้ได้มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบทักษะปฏิบัติซึ่งทำให้นักเรียนมีบทบาทในการปฏิบัติโดยตรงและมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่ได้เรียนรู้จากการปฏิสัมพันธ์กับคนอื่น ๆ ในกลุ่ม เรียนรู้กระบวนการควบคู่กับการสร้างผลงาน สามารถนำความรู้ไปใช้ได้จริง มีทักษะในการปฏิบัติงานเป็นไปตามขั้นตอน ซึ่งส่งเสริมกระบวนการคิดให้นักเรียนได้เป็นอย่างดี ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีความสุขและมีความหมาย ส่งเสริมความจดจำความรู้ระยะยาวของสมอง และสามารถเรียกกลับมาใช้ได้อีก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ หยาดพิรุณ พวงสุวรรณ (2558) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ทักษะพื้นฐานและการฝึกหัดการแสดงนาฏศิลป์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการศึกษาพบว่า ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่อง ทักษะพื้นฐานและการฝึกหัดการแสดงนาฏศิลป์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 86.16/81.90 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ผลสัมฤทธิ์หลังการเรียนด้วยชุดการสอนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบทักษะปฏิบัติ เรื่องรองเง็ง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเกิดจากชุดกิจกรรมมีรูปแบบที่เหมาะสม มีสื่อประกอบที่หลากหลายทั้ง บัตรคำ สื่อวีดิทัศน์ มีภาพประกอบที่มีความสอดคล้องกับเนื้อหาและสื่อความหมายให้นักเรียนเข้าใจได้ดี มีกิจกรรมให้นักเรียนทำในแบบกลุ่ม

เป็นรายบุคคล และส่งเสริมให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นในสิ่งที่เกิดขึ้นจากการเรียนรู้ ได้ใช้ความคิดในการทำกิจกรรม ทำให้นักเรียนมีความสุขและสนุกสนานกับการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรม ดังนั้นจึงทำให้นักเรียนที่เรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบทักษะปฏิบัติ เรื่องรองเง็ง มีความพึงพอใจรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อุมาริ นาสมตอง (2559) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ เรื่อง การประดิษฐ์ท่ารำ ประกอบเพลงไทยสากล กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการศึกษาความพึงพอใจ พบว่าความพึงพอใจต่อการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ เรื่อง การประดิษฐ์ท่ารำ ประกอบเพลงไทยสากล สำหรับนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยรวมอยู่ในระดับมาก

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยแสดงให้เห็นว่า การจัดกิจกรรมทักษะปฏิบัติทางด้านการแสดง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดกิจกรรมนาฏศิลป์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา จะต้องอาศัยหลักการทฤษฎี เทคนิค วิธีการต่าง ๆ เข้ามาประกอบกันในการจัดกิจกรรมนาฏศิลป์ ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามวัตถุประสงค์ของการสอน และศาสตร์ของการสอนทั่วไปถือเป็นหลักกว้าง ๆ ในการจัดกิจกรรมนาฏศิลป์ โดยมีองค์ประกอบย่อยหลายส่วนที่ต้องคำนึงถึง เช่น ลักษณะการเรียนรู้ และพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของผู้เรียน วิธีการสอน การกำหนดจุดประสงค์ การจัดเนื้อหาการเรียนการสอน รูปแบบกิจกรรม การเลือกใช้สื่อ วัสดุอุปกรณ์ การวัดและประเมินผล ฯลฯ จากรูปแบบการจัดเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์ที่ผู้วิจัยได้นำมาใช้ สามารถเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะของเด็กได้ รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์ เป็นรูปแบบที่ช่วยมุ่งพัฒนาความสามารถของเด็กในด้านการปฏิบัติ การแสดงออก เป็นการฝึกประสบการณ์ให้กับเด็กและเป็นการพัฒนาเด็ก โดยเริ่มจากการจัดลำดับเนื้อหาที่มีความซับซ้อนน้อยไปจนถึงระดับที่มีความซับซ้อนมาก ทำให้เด็กเกิดการพัฒนาทางด้านทักษะปฏิบัติ จนสามารถกระทำได้อย่างถูกต้องสมบูรณ์ เพื่อส่งเสริมให้เด็กพัฒนาความสามารถในทักษะปฏิบัติทางด้านการแสดงอย่างต่อเนื่องต่อไป

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1.1 ชุดกิจกรรมสามารถเรียนรู้และสามารถนำมาศึกษาได้ล่วงหน้าก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ช่วยให้ครูและนักเรียนเตรียมตัวล่วงหน้าได้

1.2 การใช้ชุดกิจกรรมโดยให้นักเรียนศึกษาด้วยตนเอง มีการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย ได้ลงมือปฏิบัติร่วมกันเป็นกลุ่ม แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ทำให้นักเรียนมีความพึงพอใจ มีความสุขสนุกสนาน และมีความเป็นอิสระในการเรียนตามความสามารถของแต่ละบุคคล ควรส่งเสริมการใช้สื่อการเรียนการสอนด้วยชุดกิจกรรมในเนื้อหาอื่น ๆ อีก

1.3 ครูผู้สอนควรให้คำปรึกษาแนะนำช่วยเหลือให้นักเรียนที่พบปัญหา เช่น ในการปฏิบัติกิจกรรม ปัญหาการทำงานระบบกลุ่มที่อาจเกิดขึ้นในระหว่างการปฏิบัติกิจกรรม เพื่อให้นักเรียนได้รับความรู้ด้วยตนเอง ควรเสริมแรงแก่ผู้เรียนด้วยการยกย่องชมเชย และให้ความสนใจกับนักเรียนทุกคน ซึ่งมีผลทำให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมด้วยความตั้งใจ และเกิดการเรียนรู้อย่างมีความสุข

1.4 ครูผู้สอนควรเตรียมคำถามที่จะกระตุ้นนักเรียนให้คิด เพื่อให้เกิดแนวคิดในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น เวลาที่ใช้สำหรับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ก็ยืดหยุ่นได้บ้างตามความเหมาะสม

1.5 ควรสร้างชุดกิจกรรมสาระนาฏศิลป์ในเรื่องอื่น ๆ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เพื่อพัฒนาศักยภาพของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง

1.6 ควรมีการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ในส่วนของสื่อวีดิทัศน์ ให้มีเสียงการพูดบรรยายประกอบเนื้อหา เพื่อเพิ่มความสนใจให้กับผู้เรียนมากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรสนับสนุนให้หาวิธีการสอนแบบต่าง ๆ มากกว่า 2 วิธีขึ้นไป เพื่อหาวิธีการสอนที่ดีที่สุด เพื่อที่จะสามารถพัฒนาการเรียนรู้ การแสดงนาฏศิลป์พื้นเมือง เรื่องรองเง็ง พร้อมกับทักษะอื่น ๆ ที่ต้องการ

2.2 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบทักษะปฏิบัติ เรื่องรองเง็ง และศึกษาตัวแปรอื่น ๆ เช่น ระดับสติปัญญา ความคงทนในการเรียนรู้ ความคิดสร้างสรรค์ ยุทธวิธีในการแก้ปัญหา เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ในการสอนต่อไป

2.3 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมสาระนาฏศิลป์ โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบทักษะปฏิบัติ กับนวัตกรรมการเรียนรู้แบบอื่น ๆ ต่อไป

รายการอ้างอิง

กรมวิชาการ. (2546). *การจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.

- วัฒนา รัตนพรหม, และวรรณดี ธาณรัตน์. (2560). การพัฒนาชุดกิจกรรม เรื่อง การรำโนราห์ โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอน ทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์ (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี, สุราษฎร์ธานี.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (ก) (2552). *ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ศิลปะ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (ข) (2552). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). *แผนการจัดการเรียนรู้แบบคณะชั้น ป.4-5 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 : เอกสารอัดสำเนา*
- หยาดพิรุณ พวงสุวรรณ. (2558). *การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ทักษะพื้นฐานและการฝึกหัดการแสดงนาฏศิลป์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต)*. สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี, จันทบุรี.
- อรรถยุทธ พันพอง. (2555). *การพัฒนาชุดกิจกรรมการสอนนาฏศิลป์ เรื่องนาฏศิลป์พื้นบ้าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระนาฏศิลป์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต)*. สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, อุบลราชธานี.
- อภิญา เวียงใต้. (2555). *การพัฒนาชุดกิจกรรมสาระนาฏศิลป์ โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ แบบกลุ่มสัมพันธ์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต)*. สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์, บุรีรัมย์.
- อุมาวี นาสมทอง. (2559). *การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ เรื่อง การประดิษฐ์ทำรำประกอบเพลงไทยสากลกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต)*. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, มหาสารคาม
- Harrow, A. (1972). *A Taxonomy of the psychomotor domain: A guide for developing behavioral objective*. New York: Longman.